

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW	11
SŁOWO WSTĘPNE	15

CZĘŚĆ I

WPROWADZENIE DO KRYMINOLOGII

ROZDZIAŁ I

ZAGADNIENIA PODSTAWOWE KRYMINOLOGII JAKO NAUKI

(Wojciech Filipkowski, Ewa M. Guzik-Makaruk)	21
§ 1. Nauka kryminologii	22
§ 2. Przepęstwo	40
§ 3. Przepęzca	43
§ 4. Przepępczość	46
§ 5. Patologie społeczne	47
§ 6. Ofiara	49
§ 7. Relacje kryminologii z innymi naukami	53

ROZDZIAŁ II

ŹRÓDŁA INFORMACJI O PRZEPĘPCZOŚCI (Magdalena Perkowska) 67 |

§ 1. Statystyki kryminalne	71
§ 2. Badania sondażowe	79
§ 3. „Ciemna liczba” przepęstw	81

ROZDZIAŁ III

GENEZA ORAZ TRENDY I TENDENCJE ROZWOJOWE KRYMINOLOGII

NA ŚWIECIE (Emil W. Pływaczewski)	85
§ 1. Ewolucja kryminologii na świecie	86
§ 2. Kierunki i fazy rozwoju kryminologii	96
§ 3. Organizacje międzynarodowe i stowarzyszenia	100

ROZDZIAŁ IV

ROZWÓJ KRYMINOLOGII W POLSCE. KIERUNKI KLASYCZNYCH

BADAŃ KRYMINOLOGICZNYCH (Emil W. Pływaczewski)	123
§ 1. Polska rozbiorowa	124
§ 2. Okres międzywojenny (1918–1939)	126

§ 3. Od okresu powojennego do 1969 r.	132
§ 4. Lata 1970–1989	143
§ 5. Lata 90. do końca XX w.	151
§ 6. Kierunki klasycznych badań kryminologicznych. Nauczanie kryminologii w Polsce w XXI w.	157

ROZDZIAŁ V

BIAŁOSTOCKA SZKOŁA KRYMINOLOGII – NOWE KIERUNKI, METODY I PERSPEKTYWY BADAŃ KRYMINOLOGICZNYCH

(Emil W. Pływaczewski)	165
§ 1. Interdyscyplinarne badania nad bezpieczeństwem obywateli	166
§ 2. Pozbawianie sprawców owoców przestępstw	167
§ 3. Badania w zakresie problematyki medycyny transplantacyjnej	168
§ 4. Badania porównawcze w nowej międzynarodowej serii wydawniczej	174
§ 5. Interdyscyplinarne badania o charakterze skoordynowanym, ich etapy i poziomy	176
§ 6. Koncepcja matrycy doskonałości badań naukowych – paradygmat Białostockiej Szkoły Kryminologii	191

ROZDZIAŁ VI

METODY BADAŃ W KRYMINOLOGII (Ewa Glińska) 197 |

§ 1. Uwagi wprowadzające	198
§ 2. Etapy procesu badawczego	203
§ 3. Techniki badawcze w kryminologii	220

ROZDZIAŁ VII

TEORIE KRYMINOLOGICZNE

(Emil W. Pływaczewski, Emilia Jurgielewicz-Delegacz) 239 |

§ 1. Teorie biologiczne	245
§ 2. Teorie psychologiczne	255
§ 3. Teorie socjologiczne	262
§ 4. Teorie biosocjalne (biosocjologiczne)	282
§ 5. Etiologia przestępczości według wybranych polskich kryminologów	285

ROZDZIAŁ VIII

WYBRANE ZAGADNIENIA PROFILAKTYKI KRYMINOLOGICZNEJ

(Wojciech Filipkowski) 289 |

§ 1. Profilaktyka – zagadnienia ogólne dotyczące profilaktyki	290
§ 2. Zapobieganie przestępczości i patologiom społecznym	294
§ 3. Charakterystyka prewencji	305

CZĘŚĆ II

WYBRANE KATEGORIE PRZESTĘPCZOŚCI W POLSCE

ROZDZIAŁ I

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZESTĘPCZOŚCI W POLSCE

(Katarzyna Laskowska) 311 |

§ 1. Statystyczny obraz przestępczości ujawnionej w Polsce w latach 1924–1938	312
§ 2. Statystyczny obraz przestępczości ujawnionej w Polsce w latach 1954–1969	314

§ 3. Statystyczny obraz przestępczości stwierdzonej w Polsce w latach 1970–2017	316
§ 4. Geografia przestępczości	323

ROZDZIAŁ II

PRZESTĘPCZOŚĆ NIELETNICH (Emilia Jurgielewicz-Delegacz)

§ 1. Fenomen przestępczości nieletnich	328
§ 2. Etiologia przestępczości nieletnich	339
§ 3. Przeciwdziałanie przestępczości nieletnich	342

ROZDZIAŁ III

PRZESTĘPCZOŚĆ KOBIEC (Katarzyna Laskowska)

§ 1. Dynamika i struktura przestępczości kobiet	348
§ 2. Etiologia przestępczości kobiet	356
§ 3. Profilaktyka przestępczości kobiet	359

ROZDZIAŁ IV

PRZESTĘPCZOŚĆ CUDZOZIEMCÓW (Magdalena Perkowska)

§ 1. Fenomen zjawiska przestępczości cudzoziemców w Polsce	365
§ 2. Etiologia zjawiska	379
§ 3. Profilaktyka przestępczości cudzoziemców	381

ROZDZIAŁ V

PRZESTĘPCZOŚĆ OSADZONYCH (Magdalena Perkowska)

§ 1. Fenomen zjawiska przestępczości osadzonych w jednostkach penitencjarnych w Polsce	389
§ 2. Etiologia przestępczości osadzonych	398
§ 3. Profilaktyka przestępczości osadzonych	401

ROZDZIAŁ VI

PRZESTĘPCZOŚĆ KRYMINALNA (Magdalena Perkowska)

§ 1. Fenomen zjawiska przestępczości kryminalnej w Polsce	408
§ 2. Etiologia przestępczości kryminalnej	416
§ 3. Profilaktyka przestępczości kryminalnej	420

ROZDZIAŁ VII

PRZESTĘPCZOŚĆ ZORGANIZOWANA

(Emil W. Pływaczewski, Wojciech Filipkowski, Katarzyna Laskowska)

§ 1. Fenomen przestępczości zorganizowanej	428
§ 2. Etiologia rozwoju przestępczości zorganizowanej w Polsce	447
§ 3. Profilaktyka przestępczości zorganizowanej	453

ROZDZIAŁ VIII

PRZESTĘPCZOŚĆ NARKOTYKOWA (Katarzyna Laskowska)

§ 1. Fenomen przestępczości narkotykowej	462
§ 2. Etiologia przestępczości narkotykowej	477
§ 3. Profilaktyka przestępczości narkotykowej	478

ROZDZIAŁ IX**PRZESTĘPCZOŚĆ GOSPODARCZA (Wojciech Filipkowski) 483**

§ 1. Fenomen przestępczości gospodarczej 484

§ 2. Etiologia przestępczości gospodarczej 497

§ 3. Profilaktyka przestępczości gospodarczej 502

ROZDZIAŁ X**PRZESTĘPCZOŚĆ Z UŻYCIEM KOMPUTERÓW I ICH SIECI****(Wojciech Filipkowski) 511**

§ 1. Fenomen przestępczości z użyciem komputerów i ich sieci 512

§ 2. Etiologia zjawiska przestępczości z użyciem komputerów i ich sieci 525

§ 3. Profilaktyka przestępczości komputerów i ich sieci 526

ROZDZIAŁ XI**WYPADKI DROGOWE (Emilia Jurgielewicz-Delegacz) 535**

§ 1. Fenomen wypadków drogowych 536

§ 2. Etiologia wypadków drogowych 581

§ 3. Przeciwdziałanie wypadkom drogowym 589

ROZDZIAŁ XII**PRZESTĘPCZOŚĆ STADIONOWA (Wojciech Filipkowski) 595**

§ 1. Fenomen przestępczości stadionowej 596

§ 2. Etiologia przestępczości stadionowej 603

§ 3. Profilaktyka przestępczości stadionowej 607

ROZDZIAŁ XIII**PRZESTĘPCZOŚĆ MOTYWOWANA NIENAWIŚCIĄ****(Emilia Jurgielewicz-Delegacz) 617**

§ 1. Fenomen przestępczości motywowanej nienawiścią 618

§ 2. Etiologia przestępczości motywowanej nienawiścią 658

§ 3. Profilaktyka przestępczości motywowanej nienawiścią 661

ROZDZIAŁ XIV**PRZESTĘPCZOŚĆ SEKSUALNA (Emilia Jurgielewicz-Delegacz) 667**

§ 1. Fenomen przestępczości seksualnej 668

§ 2. Etiologia przestępczości seksualnej 724

§ 3. Profilaktyka przestępczości seksualnej 728

ROZDZIAŁ XV**PRZESTĘPCZOŚĆ OKOŁOTRANSPLANTACYJNA (Ewa M. Guzik-Makaruk) 735**

§ 1. Przestępczość okołotransplantacyjna – wprowadzenie do problematyki 736

§ 2. Przestępczość okołotransplantacyjna – aspekty kryminologiczne 737

ROZDZIAŁ XVI**PRZESTĘPCZOŚĆ NA SZKODĘ ŚRODOWISKA (Ewa M. Guzik-Makaruk) 769**

§ 1. Przestępczość na szkodę środowiska – wprowadzenie do problematyki 770

§ 2. Przestępczość na szkodę środowiska – aspekty kryminologiczne 773

ROZDZIAŁ XVII**PATOLOGIE SPOŁECZNE POWIĄZANE Z PRZESTĘPCZOŚCIĄ**

(Katarzyna Laskowska)	803
§ 1. Fenomen patologii społecznych w Polsce	804
§ 2. Etiologia rozwoju patologii społecznych w Polsce	815
§ 3. Profilaktyka patologii społecznych	817

CZĘŚĆ III**ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTW
NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANIA PRZESTĘPCZOŚCI****ROZDZIAŁ I****MILENIJNE CELE ROZWOJU 2000–2015 I EFEKTY ICH REALIZACJI**

(Emilia Jurgielewicz-Delegacz)	823
§ 1. Raport Milenijny	825
§ 2. Deklaracja Milenijna Narodów Zjednoczonych	833
§ 3. Milenijne Cele Rozwoju	835
§ 4. Realizacja Milenijnych Celów Rozwoju	836

ROZDZIAŁ II**PRIORYTETY AGENDY NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU 2030**

(Sławomir Redo)	843
------------------------------	-----

ROZDZIAŁ III**KRYMINOLOGICZNE ASPEKTY ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU**

SPOŁECZEŃSTW (Sławomir Redo)	861
§ 1. Bieda	862
§ 2. Mniej nierówności	864
§ 3. Głód	868
§ 4. Zdrowie i jakość życia	870
§ 5. Edukacja	874
§ 6. Równość płci	879
§ 7. Prawa człowieka a bezpieczeństwo	881
§ 8. Pokój, sprawiedliwość oraz skuteczne i odpowiedzialne instytucje (samo)rządowe	884
§ 9. Kultura prawości a trendy demograficzne 2030–2060	887

ROZDZIAŁ IV**KRYMINOLOGICZNE ASPEKTY WZROSTU GOSPODARCZEGO**

(Sławomir Redo)	891
§ 1. Przemysł, innowacyjność, infrastruktura	892
§ 2. Pomoc techniczna	896
§ 3. Zrównoważone miasta i lokalne społeczności	897
§ 4. Włączanie społeczne	897
§ 5. Partycypacja w zintegrowanym i zrównoważonym planowaniu i zagospodarowywaniu osiedli	899
§ 6. Partnerstwo na rzecz celów	900
§ 7. Inklusywny wzrost gospodarczy i godna praca	902

ROZDZIAŁ V**KRYMINOLOGICZNE I PROFILAKTYCZNE ASPEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA**

(Sławomir Redo)	911
§ 1. Akcja klimatyczna	912
§ 2. Ochrona zasobów naturalnych i środowiska przed degradacją	915
§ 3. Wzrost gospodarczy i podział korzyści	917
§ 4. Rozwój społeczny, zapobieganie przestępczości i „Zero tolerancji”	919
§ 5. Nowe formy polityki „Zero tolerancji”	926
§ 6. Czysta woda i warunki sanitarne	929
§ 7. Życie na łądzie	933
BIBLIOGRAFIA	941
SPIS TABEL	991
SPIS DIAGRAMÓW	997
SPIS WYKRESÓW	999
AUTORZY	1001